

Corona

Krisen ramte først omkring de store byer og i Midtjylland

Der er store forskelle på, hvor i landet ansatte er sendt hjem på lønkompensation som følge af coronakrisen. Især i de store byer, på Københavns Vestegn og i Midtjylland bruges lønkompensation meget. Tendensen afspejler, at det er kommuner med mange beskæftigede i servicefag og transportbranchen. I næste fase forventer AE, at coronakrisen også vil ramme industrien, hvilket vil ramme nye kommuner hårdt. Det gælder især i Vestjylland.

af Senioranalytiker **Emilie Agner Damm**

27. maj 2020

Analysens hovedkonklusioner

- Ca. 170.000 lønmodtagere er aktuelt på lønkompensation. Det svarer til 9 pct. af de privatbeskæftigede.
- Tallene dækker over store geografiske forskelle. Mens over 12 pct. af lønmodtagerne i Tårnby, Dragør og Brøndby er sendt hjem på lønkompensation, gælder det under 5 pct. af de beskæftigede i Kalundborg.
- De geografiske forskelle skyldes i høj grad, at kommunerne har forskellig erhvervsstruktur. F.eks. er 43 og 63 pct. i hhv. Brøndby og Tårnby beskæftiget i et nedlukningsudsat erhverv. Modsat er kun det kun 12-14 pct. af de beskæftigede i Kalundborg Kommune og flere kommuner på Fyn.
- Industrien viser små tegn på også at blive ramt. Fortsætter denne tendens, vil andre kommuner blive ramt i krisens næste fase. Det gælder især kommuner i Vestjylland.

Kontakt

Senioranalytiker
Emilie Agner Damm
Tlf. 33 55 77 15
ead@ae.dk

Kommunikationschef
Jesper Kirkbak
Tlf. 50 73 71 34
jk@ae.dk

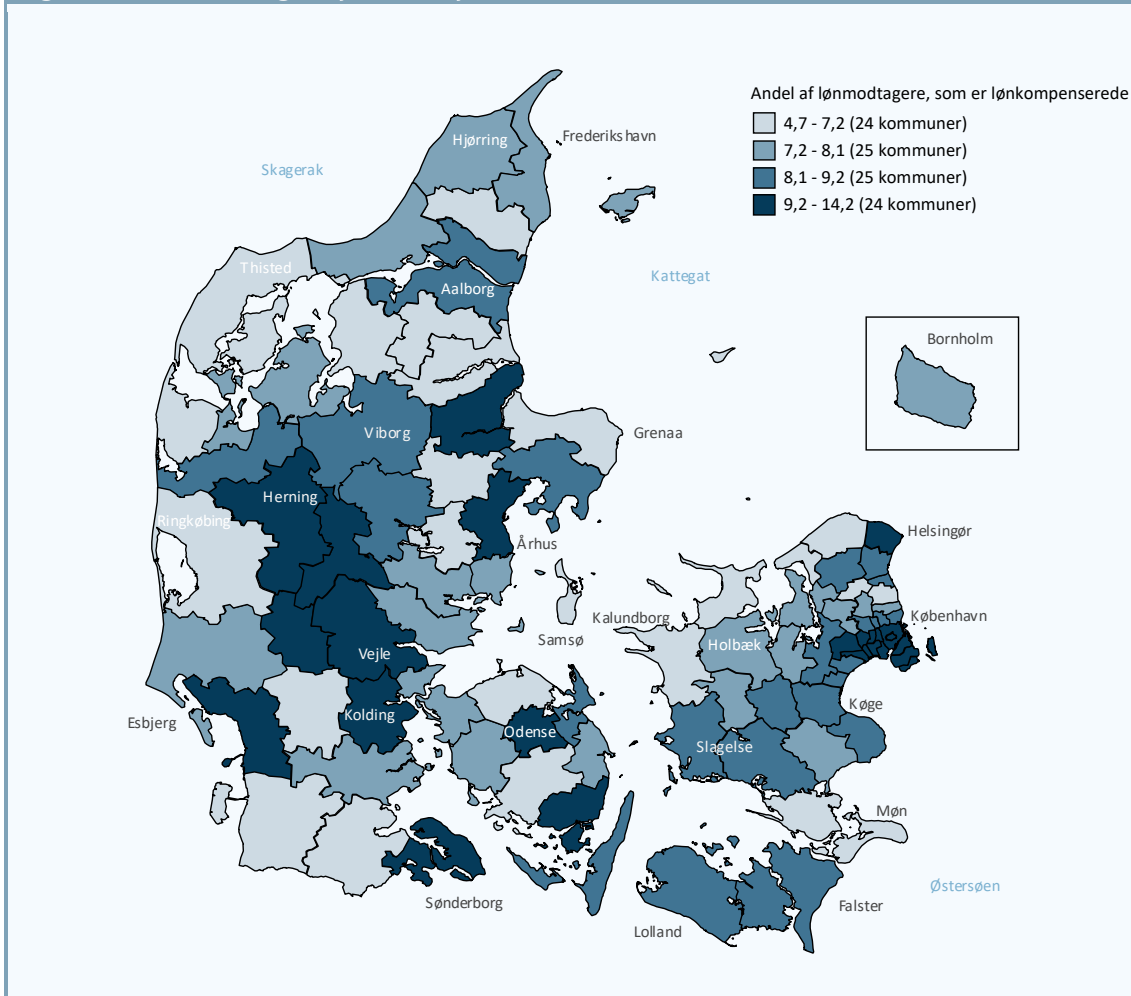
Flest lønkomponserede omkring de store byer og i Midtjylland

Coronakrisen har ramt den danske økonomi hårdt. Det skyldes i nogen grad, at samfundet har været lukket ned i over to måneder. Ganske kort tid efter nedlukningen af samfundet, indførte et enigt folketing en række hjælpepakker med det formål at holde hånden under de virksomheder, som blev ramt af coronakrisen.

På den måde reducerede man antallet af medarbejdere, der modtog en fyreseddel – i hvert fald på kort sigt. Mange virksomheder har gjort brug af hjælpepakkerne, og ca. 170.000 lønmodtagere modtager nu lønkomponensation.

Figur 1 viser den geografiske fordeling af modtagere af lønkomponensation. Hjælpepakkerne bruges især i Hovedstadsområdet, andre store byer, Midtjylland og Trekantområdet. I for eksempel Vestsjælland og Nord- og Vestjylland er lønkomponensation mindre brugt.

Figur 1. Andel beskæftigede på lønkomponensation

Anm: Opgjort på bopælskommune og i forhold til privat beskæftigelse
Kilde: AE på baggrund af Erhvervsministeriet

Tabel 1. Andel beskæftigede på lønkomensation

Top 10		Bund 10	
Tårnby	14,2	Kalundborg	4,7
Dragør	12,3	Samsø	5,7
Brøndby	12,0	Morsø	5,7
Billund	11,5	Brønderslev	5,7
København	11,4	Odsherred	5,9
Ishøj	11,4	Rebild	6,3
Herning	10,8	Allerød	6,4
Vallensbæk	10,7	Lemvig	6,5
Hvidovre	10,6	Vejen	6,6
Rødovre	10,6	Halsnæs	6,6
Hele landet	9,3	Hele landet	9,3

Anm: Opgjort på bopælskommune og i forhold til privat beskæftigelse
Kilde: AE på baggrund af Erhvervsministeriet

Udsatte erhverv fylder mest i Sydøstjylland og på Københavns Vestegn

En væsentlig forklaring på, at kommunerne er ramt forskelligt, er, at kommunerne har forskellig erhvervsstruktur. Nedlukningen af samfundet har især ramt servicefag, såsom detailhandel, hotel og restauration samt transport. Kommuner med mange beskæftigede inden for disse brancher har derfor været mere udsat i coronakrisens første fase, hvor virksomhederne er blevet direkte påvirket af nedlukning.

Derfor har vi undersøgt, hvor stor en andel af beskæftigelsen i hver kommune, der er inden for udsatte erhverv. Udsatte erhverv er her defineret på baggrund af analyser fra Dansk Erhverv og Dansk Industri, der har peget på, at nogle af de hårdest ramte brancher i den tidlige fase af coronakrisen er hotel, restauration, transport og handel. Dansk Erhverv har i marts offentliggjort en analyse¹, der viser, at en stor del af virksomhederne inden for f.eks. hotel, restauration, handel og transport har oplevet fald i omsætningen på mindst 40 procent som følge af coronakrisen. Tilsvarende viser en analyse² fra Dansk Industri baseret på medlemsvirksomhedernes forventninger, at kultur og fritid, hotel og restauration, flytransport og bilhandel forventes at blive hårdt ramt.

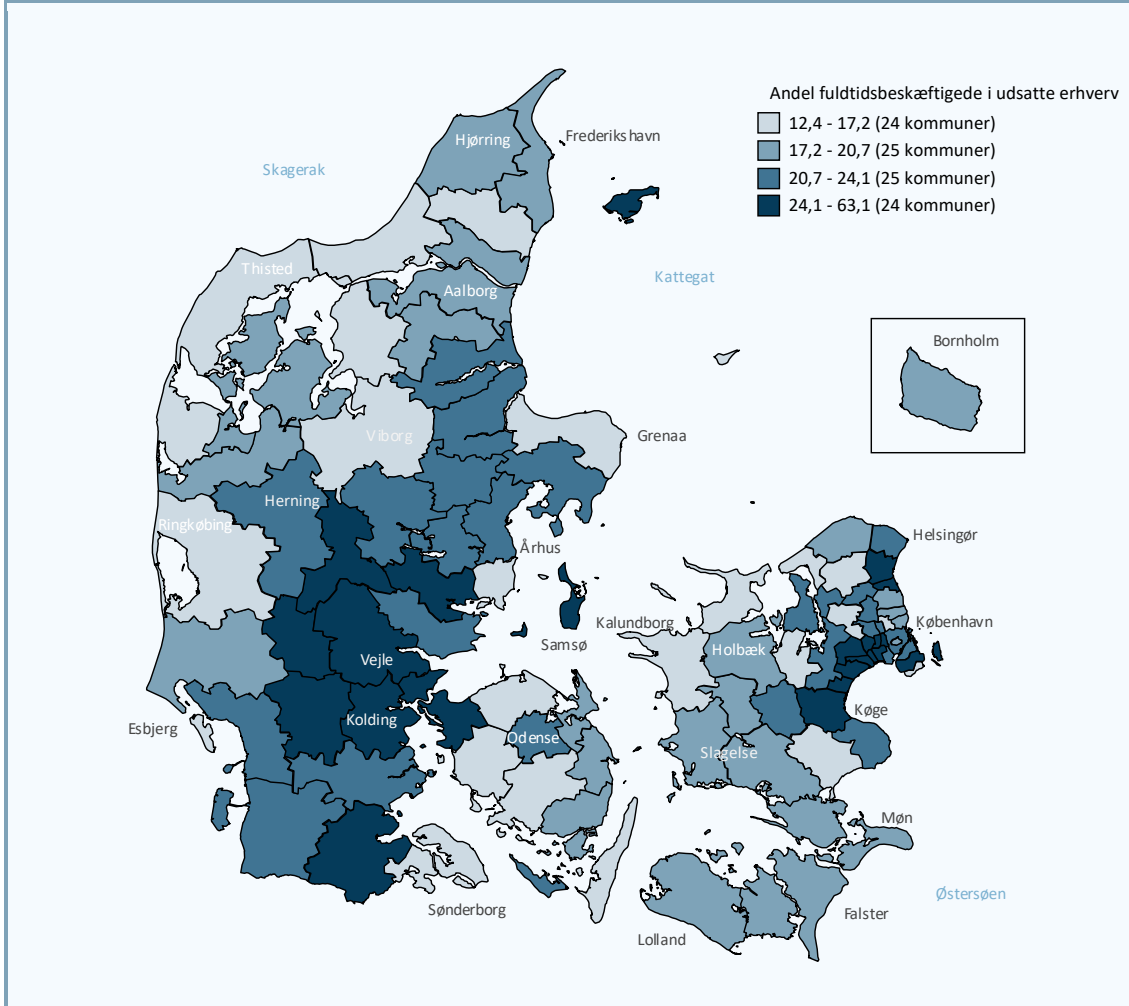
Over hele landet er knap 23 pct. af fuldtidsbeskæftigelsen i de udsatte erhverv. Figur 2 viser andelen af fuldtidsbeskæftigelsen i hver kommune, der er i de udsatte erhverv. Jo mørkere farve en kommune har, jo større er andelen af beskæftigelsen i udsatte erhverv.

Det ses tydeligt, at de udsatte erhverv fylder mest på Københavns Vestegn og i Trekantområdets kommuner og nabokommuner. Her er mere end hvert fjerde job i de udsatte erhverv, for eksempel inden for handel, hotel og restauration eller transportområdet.

¹ Dansk Erhverv, "Corona-krisen koster virksomhederne omsætning", marts 2020

² DI-analyse "Coronakrise kan koste dansk økonomi 155 mia. kr.", marts 2020

Figur 2. Andel fuldtidsbeskæftigelse i udsatte erhverv, 1. kvrt. 2019

Anm: Opgjort på arbejdsstedskommune, 1. kvrt. 2019, ikke sæsonkorrigeret
Kilde: AE på baggrund af DST's registre

I Tabel 2 ses kommuner i hhv. top 10 og bund 10, når det kommer til andelen af fuldtidsbeskæftigede i de udsatte erhverv. Det fremgår, at knap to ud af tre job i Tårnby Kommune er i udsatte erhverv. Det afspejler i høj grad, at Københavns Lufthavn ligger her.

Omvendt fylder de erhverv, der i første omgang var udsatte, relativt lidt i Vestjylland, på Vestsjælland og flere steder på Fyn.

Tabel 2. Andel fuldtidsbeskæftigelse i udsatte erhverv, 1. kvrt. 2019, top og bund

Top 10		Bund 10	
Tårnby	63,1	Nordfyns	12,4
Brøndby	43,3	Faaborg-Midtfyn	12,9
Vallensbæk	37,4	Kalundborg	13,2
Albertslund	33,9	Gladsaxe	14,0
Greve	33,6	Lemvig	14,0
Læsø	32,0	Sønderborg	14,9
Fredensborg	31,7	Langeland	14,9
Hørsholm	31,4	Lejre	15,0
Ishøj	30,7	Viborg	15,0
Fredericia	29,7	Odsherred	15,4
Hele landet	22,7	Hele landet	22,7

Anm: Opgjort på arbejdsstedskommune
Kilde: AE på baggrund af DST's registre

Krisens næste fase vil ramme Vestjylland

Indtil nu har krisen især ramt virksomheder – og dermed lønmodtagere – i de brancher, der har været hårdt ramt af nedlukningen af samfundet. Der er nu påbegyndt en genåbning af samfundet, hvilket naturligvis vil påvirke de nedlukkede virksomheder positivt. Coronakrisen har dog sat sig dybt i den danske økonomi, og de økonomiske konsekvenser vil ikke forsvinde, blot fordi samfundet genåbner i den kommende tid.

AE har tidligere vist, at der er tegn på coronakrisen spredt sig fra primært at ramme servicefagene til at ramme økonomien bredere. Blandt andet begynder man at se, at industrimedarbejdere fylder mere blandt de nyledige³.

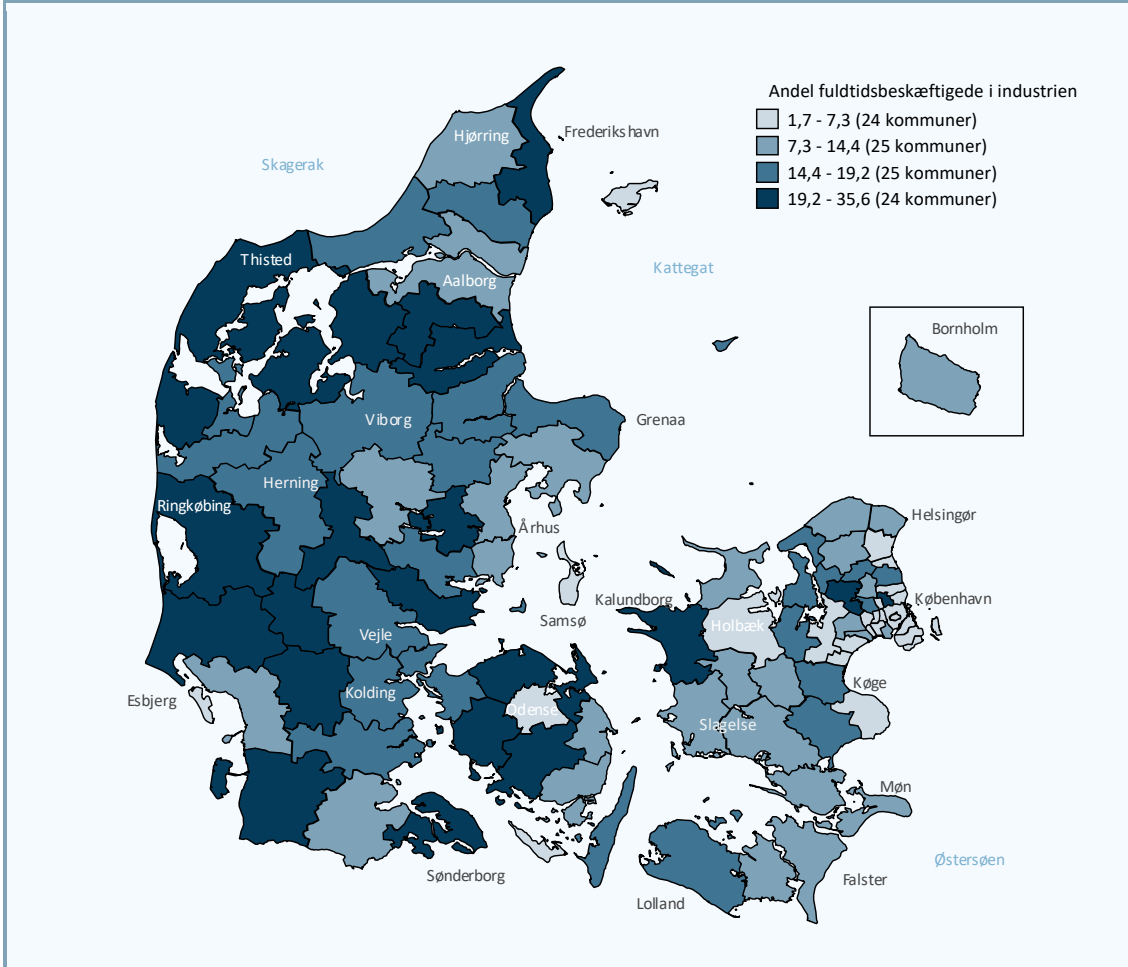
Mens hver tiende nyledige i coronakrisens første måned kom fra et industrijob, gjaldt det 14 pct. af de nyledige i krisens anden måned. Det sker formentlig som resultat af, at hele verdensøkonomien er ramt af coronakrisen.

På den baggrund er der god grund til at forvente, at industrien kan være den næste branche, der bliver ramt. Derfor viser Figur 3 og Tabel 3 hhv. et landkort over andelen af beskæftigede inden for industrien samt de ti kommuner med hhv. flest og færrest industriansatte.

Billedet er et helt andet, end da vi så på de nedlukningsudsatte erhverv. Industrien fylder mest i Vestjylland og på Fyn og mindst i Hovedstadsområdet.

³ <https://www.ae.dk/analyser/nu-spreder-krisen-sig-til-andre-erhverv>

Figur 3. Andel fuldtidsbeskæftigede i industrien, 1. kvrt. 2019

Anm: Fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere, 1. kvrt. 2019
Kilde: AE på baggrund af DST's registre

Tabel 3. Andel beskæftigede i industrien, 1. kvrt. 2019

Top 10		Bund 10	
Billund	35,6	Glostrup	1,7
Kerteminde	34,9	Fanø	2,3
Sønderborg	33,5	Lyngby-Taarbæk	2,6
Kalundborg	33,5	Frederiksberg	2,6
Ikast-Brande	33,2	Vallensbæk	2,7
Gladsaxe	33,0	København	2,7
Ringkøbing-Skjern	31,8	Samsø	2,8
Morsø	26,1	Læsø	2,9
Lemvig	25,7	Tårnby	3,1
Thisted	25,6	Hørsholm	3,1
Hele landet	12,3	Hele landet	12,3

Anm: Fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere, 1. kvrt. 2019
Kilde: AE på baggrund af DST's registre

Behov for indsatser for at undgå flere ledige

Selvom samfundet er på vej tilbage mod mere normale tilstande, er det endnu for tidligt at ånde lettet op. Krisen er langt fra slut, og trods åbne restauranter og butikker må vi forvente en fortsat stigning i ledigheden.

Hjælpepakkerne udløber snart, hvilket i sig selv formentlig vil betyde fyringer. Derfor er der behov for indsatser, der kan hjælpe økonomien i gang igen. Vi skal stimulere aktiviteten, hvilket vi kan gøre på flere måder.

Venstre har foreslået skattelettelser for at øge det private forbrug. Det er ikke den rigtige vej at gå. Mange af pengene vil komme danskere, der i forvejen har meget og dermed er mere tilbøjelig til at sætte pengene ind på en opsparing, til gode. Sammenlignet med f.eks. offentlige investeringer vil det ikke give mange job.

Derfor skal vi i stedet fremrykke planlagte grønne investeringer. Samtidig er det en god idé at øge det private forbrug, men i stedet for at give skattelettelser, bør man udbetale nogle af de indefrosne feriepenge.

Boks 1. Afgrænsning: Udsatte erhverv

Udsatte erhverv omfatter følgende:

Andet detailhandel end internethandel og supermarkeder (omfatter 47003-47007 dvs. tankstationer, andet detailhandel m. elektronik, tøj, udstyr)

Bilhandel m.m. (omfatter 45001 bilhandel og 45002 værksteder mv.)

Engroshandel (omfatter 46001-46007 agenturhandel og engroshandel)

Transport

Hoteller og restauranter (omfatter 55000 Hoteller mv. og 56000 Restauranter)

Bilag

Bilagstabel 1. Tal bag landkort i analysen

	Andel beskæftigede på lønkom- pensation	Andel fuldtidsbeskæftigelse i ud- satte erhverv	Andel fuldtidsbeskæftigelse i industri
		Pct.	
København	11,4	23,1	2,7
Frederiksberg	9,5	17,3	2,6
Dragør	12,3	15,6	3,4
Tårnby	14,2	63,1	3,1
Albertslund	10,5	33,9	3,3
Ballerup	8,2	21,1	17,2
Brøndby	12,0	43,3	6,7
Gentofte	8,3	17,6	4,7
Gladsaxe	8,6	14,0	33,0
Glostrup	10,4	29,0	1,7

Herlev	9,2	22,3	6,0
Hvidovre	10,6	22,7	8,3
Høje-Taastrup	10,2	29,2	7,6
Ishøj	11,4	30,7	10,8
Lyngby-Taarbæk	7,2	18,6	2,6
Rødovre	10,6	27,7	4,5
Vallensbæk	10,7	37,4	2,7
Allerød	6,4	22,3	15,9
Egedal	7,4	16,7	19,5
Fredensborg	8,7	31,7	6,0
Frederikssund	8,0	21,4	16,9
Furesø	7,3	22,9	12,1
Gribskov	7,1	20,7	9,3
Halsnæs	6,6	16,5	15,7
Helsingør	9,4	23,3	12,0
Hillerød	8,4	17,2	13,4
Hørsholm	8,3	31,4	3,1
Rudersdal	7,0	18,2	15,4
Bornholm	8,0	18,7	13,0
Greve	9,0	33,6	6,1
Køge	8,7	25,2	15,7
Lejre	8,1	15,0	14,9
Roskilde	9,0	20,9	5,8
Solrød	9,0	24,4	5,0
Faxe	8,1	16,1	15,9
Guldborgsund	8,4	19,6	8,2
Holbæk	7,5	20,2	6,5
Kalundborg	4,7	13,2	33,5
Lolland	8,8	19,5	15,4
Næstved	8,5	20,1	7,4
Odsherred	5,9	15,4	12,5
Ringsted	8,2	22,2	14,3
Slagelse	8,4	17,8	9,1
Sorø	7,5	19,2	8,3
Stevns	8,4	22,3	4,2
Vordingborg	7,0	17,8	7,3
Assens	7,5	15,6	23,5
Faaborg-Midtfyn	7,0	12,9	20,9
Kerteminde	8,2	18,2	34,9
Langeland	8,9	14,9	17,0

Middelfart	7,9	26,8	15,3
Nordfyns	7,1	12,4	20,3
Nyborg	7,3	20,2	12,9
Odense	10,6	22,8	7,2
Svendborg	9,2	20,2	12,0
Ærø	9,1	20,7	7,3
Billund	11,5	26,5	35,6
Esbjerg	9,2	22,5	13,5
Fanø	7,3	17,2	2,3
Fredericia	7,7	29,7	14,5
Haderslev	7,5	22,9	15,3
Kolding	9,5	28,2	17,9
Sønderborg	9,8	14,9	33,5
Tønder	6,7	21,3	19,3
Varde	8,1	19,0	19,5
Vejen	6,6	27,4	21,9
Vejle	10,1	25,4	15,1
Aabenraa	6,9	28,2	13,6
Favrskov	7,1	23,6	16,2
Hedensted	7,8	22,7	24,2
Horsens	7,8	24,7	18,2
Norrdjurs	6,7	15,5	17,4
Odder	8,0	15,9	12,4
Randers	9,4	23,6	14,6
Samsø	5,7	27,2	2,8
Silkeborg	8,9	20,9	14,1
Skanderborg	7,2	23,0	22,6
Syddjurs	8,5	21,3	14,4
Aarhus	9,9	22,0	7,8
Herning	10,8	23,9	18,1
Holstebro	8,5	20,3	17,8
Ikast-Brande	9,8	26,1	33,2
Lemvig	6,5	14,0	25,7
Ringkøbing-Skjern	7,2	16,6	31,8
Skive	7,3	18,7	22,1
Struer	7,2	19,3	14,8
Viborg	8,8	15,0	19,0
Brønderslev	5,7	16,0	16,3
Frederikshavn	8,1	19,3	22,4
Hjørring	7,9	20,0	12,6

Jammerbugt	7,4	15,7	14,7
Læsø	*	32,0	2,9
Mariagerfjord	6,9	21,4	24,0
Morsø	5,7	17,3	26,1
Rebild	6,3	17,3	22,2
Thisted	6,6	17,2	25,6
Vesthimmer-lands	6,7	16,1	25,1
Aalborg	9,1	19,9	11,3

Anm: Læsø ligger under Frederikshavn i opgørelsen af lønkompensation.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.